

Rijksbrede uitgaven aan antidiscriminatie

Toelichting op: *Financiële verantwoording van de maatregelen in het Nationaal programma 2023.*

Woord vooraf

De motie van de leden Van Baarle en Simons vraagt om het verbeteren van de verantwoording van uitgaven voor discriminatiebestrijding teneinde het overzicht van uitgaven aan discriminatiebestrijding te verhelderen, en in de voortgangsbrieven over discriminatiebestrijding voortaan een financieel totaaloverzicht op te nemen.¹ Het is niet eenvoudig om een heel precies overzicht te geven van de kosten van de maatregelen, omdat niet alle maatregelen expliciet gelabeld zijn als 'aanpak van discriminatie' en daarmee soms deels onder een programma tegen discriminatie (met eigen budget) vallen. Deels vragen de werkzaamheden alleen om inzet van capaciteit, zoals aanpassingen van wetgeving op het terrein van gelijke behandeling, wat valt onder reguliere werkzaamheden van beleidsdirecties.

Hieronder is per betrokken departement aangegeven of de maatregelen (versterkingen genaamd in het programma) extra middelen of een aanpassing van de begroting vragen; uit welke begrotingen de maatregelen worden gefinancierd en zo mogelijk een (totaal)bedrag van de maatregelen.

BZK

- De maatregelen op het terrein van BZK worden grotendeels gefinancierd uit de lopende BZK begroting.
- Voor de aanpak van woondiscriminatie bestaan de uitgaven momenteel uit:
 - Jaarlijkse landelijke monitor woondiscriminatie: € 112.300;
 - Ontwikkeling communicatiestrategie voor huurders, woningzoekenden, verhuurders en verhuurbemiddelaars: € 90.000;
 - Bijdrage aan gemeenten om de nieuwe verplichte taken vanuit de Wet goed verhuurderschap uit te voeren: € 9,1 mlj (incidenteel) en € 12,4 structureel per jaar.
 - Pilot in 2023 om te onderzoeken wat verhuurders en verhuurbemiddelaars nodig hebben om discriminerende verzoeken te herkennen, hiermee om te gaan en om dergelijke verzoeken te voorkomen: € 30.000.
- Voor enkele versterkingen is een voorjaarsclaim van €4 mlj ontvangen in november 2023:
 - 3 mlj structureel per jaar voor de versterking van het stelsel van antidiscrimatievoorzieningen (adv's) en het uitbreiden van de taken van gemeenten/adv's met een preventietaak en het versterken van de vereniging discriminatie.nl ten behoeve van de transitie naar een landelijke stichting.
 - De invoering van het wetsvoorstel op de BES brengt kosten met zich vanwege het inrichten en functioneren van de antidiscrimatievoorziening (€ 0,3 mlj) en de taakuitbreiding van het College (€ 0,2 mlj). Toegezegd is dat hier vanuit de begroting van BZK structureel geld beschikbaar zal worden gesteld.
 - Deze kosten zijn opgenomen in de voorjaarsnota besluitvorming 2023.
 - J&V stelt jaarlijks ook € 0,3 mlj beschikbaar voor het Juridisch Loket BES. Het overige bedrag wordt ingezet voor personeelskosten en kleinere uitgaven.

SZW

- De maatregelen van SZW vallen onder het terrein van Samenleving en Integratie en worden gefinancierd uit de reguliere SZW-begroting.
- Het betreft zes versterkingen met een totale omvang van € 390.000

¹ Kamerstukken II, 2021/22, 35925-VII-35

VWS

- Om er overkoepelend voor te zorgen dat discriminatie in alle domeinen van het VWS wordt aangepakt, is in 2022 een VWS-brede aanpak tegen discriminatie en ter bevordering van gelijke kansen gestart. Hiermee worden o.a. bewustwordingsactiviteiten en onderzoeksactiviteiten gefinancierd.
- In 2022 en 2023 is hier € 204.205 aan uitgegeven
- Voor 2024 en 2025 wordt hier een jaarlijks bedrag van € 627.110 voor beschikbaar gesteld.
- Voor de versterking uit het Nationaal Programma die betrekking heeft op de oproep aan de onderwijsinstellingen en werkgevers om thema's discriminatie, racisme, inclusieve en cultuurspecifieke zorg op te nemen in het curriculum van opleidingen geldt dat dit onderdeel is van eerder vastgesteld beleid. Deze vragen geen nieuwe inzet van middelen.
- Daarnaast is er voor het ZonMW programma over diversiteitssensitieve zorg 1 miljoen euro beschikbaar voor 2024 en 2025. Dit wordt geput uit bestaande middelen.
- In het Nationaal Programma 2022 staan ambities die ook in de implementatie VN-verdrag-Handicap staan. Er is hierbij dus sprake van reeds ingezet beleid. Deze vragen geen nieuwe inzet van middelen.
- Tevens staan er in het Nationaal Programma 2022 ook ambities over een apart onderzoeksprogramma rondom vrouwspecifieke aandoeningen. Deze ambitie is ook opgenomen in de Taakopdracht Gender en Gezondheid, die wordt uitgevoerd door ZonMw. Ook hier is er dus sprake van reeds ingezet beleid. Deze vragen geen nieuwe inzet van middelen.

OCW

- Als overheid bestrijden we (institutionele) uitsluiting en kijken we hoe we iedereen eerlijke kansen kunnen bieden.
- De beleidsterreinen, onderwijs, media, cultuur en wetenschap, kunnen op vele manieren de gelijkwaardigheid in het leven vergroten. Want op school leer je omgaan met elkaar. Een tentoonstelling, boek of voorstelling vraagt je naar jezelf te kijken, of om je te verplaatsen in een ander. De wetenschap op haar beurt, brengt ons de inzichten die positieve en collectieve vooruitgang mogelijk maakt.
- De OCW-beleidsterreinen hebben ondertussen ook nog eens een grote voorbeeldfunctie. Voor de klas, op tv, of in de programmering van een culturele instelling is diversiteit meteen zichtbaar.
- Om discriminatie en racisme tegen te gaan is daarom in 2022 de OCW-agenda tegen Discriminatie en Racisme opgesteld.
- In deze agenda staat hoe OCW discriminatie en racisme tegengaat en hoe OCW inclusie en gelijkwaardigheid bevordert.
- Het Nationaal Programma sluit aan bij de ambities uit de agenda en bij de Emancipatienota 2022-2025. Er is dus sprake van reeds ingezet beleid en middelen. Het NP vraagt daarom geen nieuwe inzet van middelen.

JenV

- Voor de versterkingen die betrekking hebben op de politie(organisatie) is voor het jaar 2024 voorzien in de middelen van de moties-Hermans (aanvaard tijdens de Algemene Politieke Beschuwingen in september 2021) en -Paternotte (aanvaard 1 juli 2020).
- Voorts zijn de aankondigde maatregelen op het terrein van JenV reeds onderdeel van eerder vastgesteld beleid.